

Pravila

društva v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem

s sedežem v Ljubljani.

(Potrdila slavna c. k. deželna vlada dne 3. sušca 1882, šte. 1848.)

I. Društvena namera.

§ 1.

To društvo za Kranjsko je v Ljubljani. Njegova naloga je, pripomoči onemoglim društvenikom, njihovim vdovam in sirotam k življenju s tem, da zavaruje vsako leto pokojnino (penzijo) in podpornino.

§ 2.

Ta pokojnina in podpornina se učiteljem, njihovim vdovam in sirotam ne prišteva v to, kar jim gré po postavi.

II. Društveniki in dobrotniki.

§ 3.

Vsak učitelj in podučitelj, ki služi v javni ljudski šoli na Kranjskem in ki je zdrav, more biti ud tega društva.

§ 4.

K društvu se pristopa pri društvenem odboru. Kdor pristopi, pismeno naznani in predlaga zdravnikovo spričalo, da je zdrav. Odbor določi, ali se ponudnik sprejme, ali ne.

§ 5.

Kdor iz društva stopi, zgubi s tem vse pravice tega društva.

Vplačani doneski se nikdar ne povračujejo.

Izstopa pa:

- a) kdor to pismeno naznani;
- b) kdor po pravilih odločene doneske o odločenem času ne plačuje;

c) kdor je zarad kacega hudodelstva odstavljen učiteljstva, ali kdor prostovoljno izstopi.

§ 6.

Dobrotnikom tega društva se prišteva, kdor društvu vsako leto ali enkrat za vselej poljubno kaj daruje, a vender ni ljudski učitelj.

III. Vplačevanje.

§ 7.

Vsak društvenik, kadar pristopi k temu društvu, plača vstopnino; ta znaša toliko goldinarjev (= dvakrat koliko kron), kolikor let je star ta, ki pristopa. Društveniki, kateri tega zneska ne morejo pri vstopu na enkrat plačati, morejo ga plačati v dveh letih v poluletnih obrokih, in sicer vselej naprej.

§ 8.

Vrh tega vsak društvenik plačuje letnino, in sicer neoženjeni po štiri, oženjeni po šest gld. (= 8, ozir. 12 kron). Neoženjeni učitelji, kateri po preteklih 50 letih svoje starosti k društvu pristopajo, plačujejo na leto pet, oženjeni pa po deset gld. (= 10, ozir. 20 kron).

§ 9.

Kadar se kak društvenik oženi, naj to sporoča društvenemu odboru vsaj leto in dan, ako to opusti, nima vdova pravice do pokojnine, niti otroci do podpornine.

§ 10.

Letnina se vplačuje za tekoče leto do konec meseca prosinca. Potem se zakasnjenici na vplačevanje opominjajo. Ako kdo do konca meseca aprila ne plača, ravna se ž njim, kakor bi bil izstopil.

IV. Pokojnina in podpornina.

§ 11.

Društveniki imajo pravico do podpornine za njihove vdove in sirote, pa tudi za se.

Vsaka vdova dobiva od dné, ko so bila ta pravila potrjena, ves čas svojega življenja na leto sto gld. (= 200 kron) pokojnine.

Vsak zakonski otrok umrlega društvenika dobiva do izpolnjenega 18. leta vsako leto petindvajset gld. (= 50 kron) podpornine, sirote brez očeta in mater pa petdeset gld. (= 100 kron) s pridržkom, kakor pri vdovah. Onemoglim društvenikom sme odbor od slučaja do slučaja na leto podpornine privoliti toliko, kolikor se more premoženja v to izdati; vendar ta podpornina nikdar ne presega sto gld. (200 kron).

§ 12.

Vdove in sirote zadobé pravico do pokojnine, ako je bil umrlí mož, oziroma oče, naj manj dve leti ud tega društva, in ako sta zakonska neprestano vkup živela.

Ako društvenik ob smrti še ni bil cele dve leti pri društvu, njegovi ne dobivajo ničesa, a povrnejo se jim vplačani doneski.

§ 13.

Vdova izgubi pokojnino, ako se zopet omoži.

§ 14.

Ako se vdova, ki dobiva pokojnino od tega društva, omoži s kakim društvenikom, ima pravico do pokojnine, ko bi bila zopet vdova tudi takrat, kadar bi njeni zadnji mož ne bil celih dveh let ud tega društva.

§ 15.

Društveniki imajo do podpornine le takrat pravico, ako so bili, preden so onemogli, vsaj deset let pri tem društvu.

§ 16.

Pokojnina za vdove in podpornina za sirote se šteje od dneva, ko se je umrlemu društvniku ustavila plača. Društveni blagajnik izplačuje redoma napravljene pobotnice, katere pa potrjuje duhoven tistega okraja zastran življenja in vdovstva.

Odbor določuje, kdaj se izplačuje podpornina onemoglim učiteljem.

Izplačuje se vsakega četrta leta nazaj.

§ 17.

Za pokojnino ali podpornino se prosi pri društvenem odboru. Vdove naj postavno dokažejo zakonsko zvezo in vkupno življenje, otroci pa svoja leta (s krstnim listom), učitelji pa, da so res onemogli.

V. Glavnica in zavod za pokojnino.

§ 18.

Glavnica je tisto društveno premoženje, katero se na obresti naklada in ki ostaja pri vsakem letnem sklepu računov, in se nikakor ne sme načeti.

Zavod za pokojnino se nabira:

- iz vstopnine;
- iz letnine društvenikov;
- iz doneskov dobrotnikov;
- iz obrestij glavnice.

§ 19.

Iz zavoda za pokojnino se plačuje, kar po pravilih dobivajo učitelji, njihove vdove in sirote, pa tudi stroški za gospodarenje; kar čez to ostaja, se prišteva glavnici.

§ 20.

Društveni denarji se nalagajo na obresti, kolikor se more, dobro in varno.

VI. Občni zbor.

§ 21.

Občni zbor se sklicuje vsako leto navadno v jesenskih šolskih praznikih.

§ 22.

Občni zbor voli:

- prvosednika, blagajnika in 7 odbornikov, od katerih stanuje $\frac{2}{3}$ v Ljubljani ali bližnji okolici.

- b) tri pregledovalce računov, zunaj odbora;
- c) odobruje letni račun po nasvetu pregledovalcev;
- d) odobruje proračun;
- e) sklepa, kadar je treba zvikšati letnino;
- f) razsoja prepire med društveniki in društvenim odborom;
- g) razlaga, kar je v pravih dvomljivega;
- h) prenareja pravila in
- i) razpušča društvo.

§ 23.

Občni zbor razsoja z večino glasov, in je sklepčen, ako je nazvoča le četrtina društvenikov.

§ 24.

Ako občni zbor, ki je bil po pravih sklican, ni sklepčen, opravlja dosedanji odbor društvena opravila do občnega zbora prihodnjega leta; ta občni zbor pa je sklepčen brez ozira na število pričujočih udov.

§ 25.

Za prenarejanje pravih je treba tri četrtine glasov iz med pričujočih glasovalcev. Tak predlog more le v sklepovanje priti, ako se je vsaj 14 dni pred občnim zborom predložil odboru, in če ga je podpisalo naj manj 10 udov.

Za sklepovanje o razpustu društva morajo navzoče biti vsaj tri četrtine vseh udov, in za razpuščenje glasovati mora jih vsaj dve tretjini.

§ 26.

Voli se z listki. Volitev je veljavna, ako dobi čez polovico glasov.

Ako bi pri prvem glasovanju ne bila čezpolovična večina glasov, voli se vnovič, in ako se tudi to pot nič ne doseže, nastopi ožja volitev. Pri enakem številu glasov razsoja prvosednik.

§ 28.

Zapisnik občnega zbora podpisuje prvosednik, tajnik in dva druga društvenika.

VII. Gospodarenje.

§ 28.

Društveno vodstvo je v Ljubljani in je prvosednik, njegov namestnik, tajnik, blagajnik in pet drugih odbornikov.

§ 29.

Vsako leto se vnovič voli društveno vodstvo. Tisti, ki izstopijo, morejo se zopet voliti.

§ 30.

Odbor voli iz med sebe prvosednikovega namestnika in tajnika.

§ 31.

Prvosednik zastopa društvo v odborovem imeni pri gosposki in drugod, predseduje pri občnem zboru in pri odborovih seja, čuva na društveno opravilstvo, in more vsak čas pregledovati društvene knjige in blagajnico ali ukazovati, da se to zgodi.

Vsa pisma, katera izhajajo iz društva, podpisuje prvosednik s tajnikom.

§ 32.

Tajnik odpisuje in dopisuje in vreduje vse društvene knjige.

§ 33.

Blagajnik sprejema društvene dohodke, izplačuje, kar je treba, ko mu prvosednik to pismeno ukaže.

§ 34.

Izplačevanje do 20 gld. (= 40 kron) ukazuje prvosednik sam: ako so višji zneski, porazumlja se poprej z odborom.

§ 35.

Odbor skrbi za to, da je društveno premoženje vsak čas varno shranjeno.

§ 36.

Prvosednik sklicuje odbor vsak četrt leta, pa tudi večkrat, ako trije odborniki to zahtevajo.

Odbor sèstavi opravični red, in daje pouk opravičnikom.

§ 37.

Odbor sklepa, kako naj se nalaga društveno premoženje, sèstavlja vsako leto gospodarstveni račun in proračun za prihodnje leto.

§ 38.

Odbor opravlja svoja opravila brez plačila; vendar občni zbor opravičnikom po odborovem nasvetu privoljuje nagrado za večja in bolj zamudna opravila.

§ 39.

Odbor je sklepčen, ako je nazočih pet odbornikov s prvosednikom vred. Sklepa se s čezpolovično večino glasov. Pri enakih glasovih razsoja prvosednik.

§ 40.

Ako bi se prigodilo, da bi društvo moralo nehati, morajo se pred vsem spolniti zaveze, v katere je bilo zavezano društvo v tistem časi. Ako kaj premoženja ostaja, ga občni zbor porabljuje za kak enak namen.

§ 41.

Vsa pošiljanja in vplačevanja do društva naj so frankirane.

§ 42.

Razpore, ki bi izvirali iz društvenih razmér, razsoja društveni odbor. Do tega se pritožuje pri občnem zboru, kateri končno določuje.

